

DISSERTATIONIS ACADEMICÆ

De

*Professoribus Reg. Acad. Aboënsis, intra Sæ-
culum ab hujus Natalibus Primum,
Designatis,
Pars Tertia.*

Quam

Conf. Ampl. Facult. Philos. Reg. Acad. Aboënsis,

MODERANTE

*Mag. HENRICO GABRIELE
PORTHAN,*

*Eloqv. Professore Reg. & Ord. Equ. Ord. R. de Stella Polari,
R. Acad. Litt. Human. Hist. & Antiquitt. R. Societ,
Scient. Upsal. &c. Socio,*

PRO GRADU

Publico examini modeste offert

ESAIAS WEGELIUS,

Ofrobotniensis.

In Auditorio Majori die 11 Junii 1801.

Horis a. m. solitis.

ABOÆ, Typis FRENCKELLIANIS.

VIRO

ADMODUM REVERENDO ATQUE PRÆCLARISSIMO
DOMINO MAGISTRO

ESAIÆ WEGELIO,

PRÆPOSITO ATQUE PASTORI ECCLESiarUM QUÆ DEO IN
VORÄ COLLIGUNTUR, MERITISSIMO,

PARENTI INDULGENTISSIMO!

*T*ot tantaque a Te, Parens Indulgentissime, paternæ curæ, affectus & beneficiorum expertus sum documenta, ut omnium ingratiſſimus eſſem, ſi diu exoptatam hanc occaſionem dimitterem, venerationem in Te perpetuam atque pietatem nunquam intermōrituram, publice declarandi. Hanc igitur Diſſertationem Tibi offerens, ut munuſculum hoc, atque filialis venerationis pignus, hilari, quo ſoles, vultu excipias rogo, & pium grati animi, pro maximis Tuis in me beneficiis, ſignificationem probes; quantum ad referendam gratiam mihi deceſt virium, tantum ad habendam voluntatis ſemper mihi abundaturum, non dubitans. Quod reliquum eſt, ardentiffimis ſupplicabo votis, velit Supremum Numen Te nobis, qui Tui ſumus, diu ſoſpitem & incolumem conſervare! Summa pietate ad cineres uſque permanebo, Tibi,

PARENS INDULGENTISSIME,

Obſequentiſſimus filius

ESAIAS WEGELIUS.

VII.º **M**ARTINUS HENRICUS STODIUS,
Aboënsis, honestissimis parentibus na-
tus Aboæ die 9 Novembr. An. 1590, & eximio præ-
ditus ingenio, qui, eruditionis copia, quantam in
Schola colligere potuit Aboënsi, comparata, deside-
rio hanc augendi flagrans, ad Germaniæ Academias,
veræ Religionis Christianæ atque Sacrarum Lingva-
rum culturæ fama celebres, peregre est profectus,
Wittembergæ imprimis commoratus, ubi etjam lu-
culentis tam in aliis aliisque Philosophiæ partibus,
quam in Linguis Hebræa & Græca progressuum
suorum speciminibus laudabiliter præstitis, honores
obtinuit Magisteriales. Ad suos dehinc lares, mag-
na comitatus eruditionis celebritate, reversus, hoc
impetravit diligentiæ & industriæ præmium, ut pri-
mum Conrector Scholæ Aboënsis An. 1628, & pau-
lo post scil. An. 1633 Græcæ Linguae Lector in
Gymnasio Aboënsi constitueretur, quo etjam anno
Disertationem Theologicam de *Libero Arbitrio, in Arti-
cul. XIII. Augustan. Confes.* a se elucubratam & Wit-
tembergæ impresam in Synodo Dioecesana defen-
dit.

dit. Triennio hinc elapso ad *Lectionem Theologicam* in patrio Gymnasio fuit promotus, die 13 Augusti hujus Anni (1636) simul *Ecclesiæ Lundoënsis* Pastor factus. Interea suam in docendo ita præbavit sollicitudinem, ut die 19 Mart. An. 1640 *Linguarum Hebrææ & Græcæ* Profesor in *Academia Aboënsi* designaretur. Enimvero quum ex atra nimis laboraret bile, ac proinde aliorum societatibus rarius interesset, domi interea partim legendo, partim experimenta *Physica* curiosa instituendo, occupatus, horumque quædam discipulis suis sub jurisjurandi religione ne (a) evulgarentur, daret specimina, quorum rationem alii non adsequebantur; factum est, ut in magiæ vel necromantiæ suspicionem adduceretur, graviter proinde coram *Consistorio Academico* accusatus. Quamvis autem culpam criminis objecti a se plene planeque removeret (b); impedire tamen non potuit, quin a *Rectoratu Academico*, quem An. 1646 susceperat, decedere, & a muneris etjam *Professorii* administratione per aliquot annos abstinere cogere. Reconciliatis vero sensim *Collegarum* animis, consulatum *Academicum* annis 1651 & 1658 gessit. An. 1652 *Theologiæ* Profesor designabatur, quod munus An. 1654 adiit, insimul *Pastor Ecclesiæ Nådendablensis* factus, utroque hoc munere sine ulla fortunæ offensa functus. Viribus autem ejus, jam septuagenarii, laboribus ac curis exhaustis, An. 1660 vacationem a munere *Professorio* clementissime impetravit, retenta tamen cura *Ecclesiæ Nådend-*

dendalensis, quorsum se tamquam in desideratum contulit portum, ubi etjam finem vitæ attigit An. 1673, anno ætatis octogesimo quinto. An ex sua conjugē, cujus nomen nos latet, plures susceperit liberos, quam binas filias, ELISABETHAM, nuptam An. 1658 Physices Profesori & Soceri in Præbendam Nådendalensem Succesori, Andreæ PETRÆO, & alteram quam in matrimonium duxit Mag. ANDREAS BERGIUS, Pastor Ecclesiæ in Tóssala, nobis non constat. Nullum quidem eruditionis suæ Academicæ documentum, quod videre nobis contigit, Aboæ impresum reliquit; quo circa tamen haud erit reticendum, quod sicut proba Linguarum Sacrarum peritia valeret, ita quoque in S. S. Bibliorum interpretatione atque in Linguam Fennicam translatione sociam Rev. Doctori *Æsch.* PETRÆO, cæterisque hujus Collegis præstiterit operam (c)

a) Forte non ingratum nostris erit Lectoribus vidisse, quali jurejurando alumnos suos prius obstrinxerit STODIUS, quam in notitiam disciplinarum, quas ceu arcanas venditavit, eos admiserit; quare formulam illius ex Cel. ARCKENHOLTZII *Memoires de CHRISTINE Tom. 1. pag. 328* adderemus: Ego N. N. Vestræ admodum Reverentiæ discipulus indignissimus juro & promitto per virtutem omnipotentis Dei, per sanguinem D:ni nostri *Jesu Christi* & per resurrectionem mortuorum & extremum judicium, & per salutem animæ meæ in Fide S. Catholica Omnipotentis Dei & V. R:tiæ, Præceptori, Fautori, Promotori longe colendisimo, *M. Martino Stodio*; me quoad Spiritus hosce meos rexerit artus, in cunctis rebus fidelem

atque obedientem esse, firmiterque ea fideliter omnia quæ auditurus sum a V. R:tia, fervare occulta, nec ulli revelare vel aliquem docere sine R:æ V:æ voluntate & consensu. Insuper in eadem virtute juro & promito, quod non abutar aliqua scientia contra Deum & ejus mandata, nec contra ministros ejus & justitiam vel æquitatem. Sic me Deus adjuvet & sic salvet in extremo judicio. Hæc omnia prædicta ut eo constantius atque fidelius a me indigno fervanda sint, occulte hoc meo chirographo me vobis obligare atque prædicta confirmare volo. Etc. (b) Plenius aliquanto de controversiis Stodio motis agit Cl. M. *Joh. RANGELIUS* in *Disfert. V. de Regia Academia Aboënsi* §. XVII. p. 72 & 73. Allata Professoris STODH momenta Biographica ex Actis Consistorii Academici qua partem deprimimus, præcipue autem ex *Max. Rev. Prof. & Doct. TENGSTRÖM Disfertat. de Vita & meritis M. Isaaci B. ROTHOVII Part. I, V. & VI. mutuo sumimus.*

VIII:º Mag. SIMON SVENONIS KEXLERUS, Nericius, lucem adspexit in parocciæ *Edsberga* pago, *Kexle* nuncupato, die 29 Decembr. An. 1602, parentibus ibidem ruricolis prognatus. Ab his vitæ rusticæ, uti videtur, destinabatur, quare etjam anno ætatis decimo quinto primum in disciplinam æditi Ecclesiæ tradebatur, ab hoc in primis Litterarum elementis erudiendus; quæ vero dum omnium opinione citius arripuisset, anno sequenti in Scholam mittebatur *Orebroënsis*, ibique quatuor annorum spatio pro ea, qua disciplinas apprehendebat facilitate, eos in his fecit progressus, ut dignus haberetur, qui ad *Upsaliensem* se conferret Academiam,

sub-

sublimioribus scientiis, in quas acutissimum suum ferebatur ingenium, operam navaturus. Quod pertinaci diligentia & hanc insecuto felici adeo successu præstitit, ut luculentis eruditionis suæ editis speciminibus, An. 1631, hoc est decimo anno, ex quo rudimenta Litterarum discere inceperat, jura & honores Magisteriales consequeretur. Ampliorem vero in exteris Academicis, quam qui in Patria ea tempestate patebat, cognitionem suam augendi campum inventurus, anno sequente ad Germanica & Belgica properavit Lycea, ad quæ dum commorabatur, nullam omnino in scientiis, præcipue Mathematicis, proficiendi occasionem prætermisit, Professoribus igitur ob eruditionem ac virtutem ita probatus, ut sine horoscopio augurarentur, *Kexlerum* Patriæ suæ insigniter aliquando profuturum. Biennio, & quod excedit, in transmarinis oris transacto, An. 1634 in natale reversus solum, Mathesin juventuti Gymnasticæ, ab Episcopo *Sirengnesensi* *Doct. Laurentio Paulino Gotho* rogatus, per anni spatium proposuit; hinc ob eruditionis laudem Upsaliam evocatus, & Facultatis ibidem Philosophicæ Adjunctus An. 1636 constitutus. Crevit interea magis magisque fama suæ Scientiarum Mathematicarum peritiæ; quamobrem An. 1640 Mathematicum Professor in Regia Academia Aboënsi fuit designatus. In hoc quoque sibi demando munere ita se gessit, ut spem, quam de sua eruditione, diligentia & morum probitate cives sui conceperant, plene expleret. Enimvero sicut præcipuis ingeniis ea tempe-

pe-

pestate fuit solenne, studio operam dicare Theologico, ita hoc quoque stadium ingrediebatur *Kexlerus*, sacris antea initiatus Ordinibus, quam Aboam accederet; heic autem præclaros suos in Theologia progressus etjam testatos factururus, disputationem Synodalem de *Primario Fidei Christianæ articulo, qui de Deo seu S. S. Trinitate est*, An. 1749 a se elucubratam & typis impressam, Clero Aboënsi examinandam proposuit; paulo post scil. die 17 Julii An. 1651, Ecclesiæ Pikisensis Pastor factus, acquisita sibi prius ea Lingvæ Fennicæ peritia, ut eadem conciones habere posset sacras. Rectoratum Academicum tribus vicibus, annis scilicet 1644, 1655, & 1666 gessit, partes Decani Facultatis Philosophicæ quater explens. Promotor præterea & honorum Magisterialium Distributor, primus in Academia Aboënsi, die 4 Maji An. 1643 fuit, eodem adhuc munere altera vice die 11 Junii An. 1661 fungens. In matrimonium An. 1641 duxit JNGEBURGIN ELISABETHAM GERSLINIAM, Regii Dicasterii Aboënsis Asfesforis ANDREÆ *Olai* GERSLINII filiam, ex qua septem suscepit Liberos, eorumque unam filiam ac tres filios patri superstites; ipse die 22 Martii An. 1669 placide exspirans (a).

Præter Disfertationem Synodalem a nobis jam commemoratam *Kexlerus* sequentia, Aboæ impressa, reliquit ingenii monumenta:

1:0 Arithmetica Geodeticam denariam, An. 1649 in 12:0.

2:0 Arithmetica Astronomicam Sexagenariam, An. 1649 in 12:0.

3:0 Trigonometriæ librum I. de Canonis Triangulorum constructione An. 1649 in 12:0.

4:0 De Planorum Triangulorum Solutione An. 1649 in 12:0.

5:0 De Sphæricorum Triangulorum Solutione An. 1649 in 12:0.

6:0 Arithmetica Triplicem: Generalem, Geodeticam Denariam & Astronomicam Sexagenariam, nec non Geometriam Triplicem, Fundamentalem, Trigonometricam & Practicam An. 1658 in 8:0.

7:0 Tractatum brevem de Tempore, seu Computum An. 1661, in 4:0.

8:0 Cosmographiam & Gnomonicam An. 1664 in 4:0.

9:0 Arithmetica vulgaris contracta cum Logistica Denaria & Sexagenaria An. 1666 in 12:0.

10:0 Calendarium anni 1650 lingua Suetica An. 1649 4:0.

11:0 Universam Mathesin, sermone Suetico consignatam, M S. (b).

a) Quæ frigidè enarravimus *vite Kexlerianæ* momenta, ea ex *Oratione Funebris Eloquentiæ Professoris Martini MILTOPÆI*, in Nob. STJERNMANNI *Biblioth. Svo-Goth. p. 779 seq.* recula, depromimus. b) Vid. STJERNMANNI *libr. modo cit. p. 794 seq.* & Cel. ARCKENHOLTZ *Memoires de Christine Tom. I. p. 332.* De Dispp. Acad. eo Præfide editis cft. LINDÉN I. c. p. 108. feqq.

IX:o Mag. GEORGIUS Christophori ALANUS, Alandus, Patri *Christophoro Sigfridi*, Ecclesiæ in Jomala Pastori, atque totius Alandiæ Præposito, & Matri ELISABETHÆ, *Georgii Olai*, Pastoris ac Præpositi Wirmoensis, qui Concilio Upsaliensi An. 1593 subscripsit, Filiæ, suos debuit natales, in lucem editus die 12 Februar. An. 1609. Litteris, quibus puerilis instrui solet ætas, in domo paterna aliquantum eruditus, ad Scholam mittebatur Aboënsē, accuratori ibidem in disciplinis manu ductione fruiturus; quarum culturæ quum tredecim admodum annos impendisset, Camenas invisit Upsalienses. In harum contubernio eos octennio fecit progressus, eaque præstitit eruditionis specimina, ut dignus haberetur qui die 29 Octobr. An. 1635 Laurea Magisteriali condecoraretur. Nec majora diligentiae suæ præmia diu desiderabat; in Finlandiam enim paulo post reversus, in Gymnasio Aboënsi Diplomate Regio Mathematicum Lectioni præficitur, Sacris quoque Ordinibus die 11 Augusti An. 1637 initiatus; ultimusque fuit Gymnasii Aboënsis Rector. An. 1640 die 19 Martii Physices ac Botanices Professor in Academia Aboënsi propediem in-

inauguranda designabatur, quam spartam multo studio usque ad An. 1648 administravit, quo ad tertiam Theologiæ Professionem fuit promotus, Theologiæ Profesori *Joanni Elai Tersero*, ad Professionem Theologicam Upsaliensem clementissime evocato ita succedens, insimul Ecclesiæ Nadendalensi præpositus. Dehinc An. 1652 secundus Theologiæ Professor, & insequenti anno Primarius Theologiæ Professor, simul Ecclesiarum Aboënsium Pastor atque Archipræpositus, nec non Ecclesiæ in Nummis Pastor constituebatur, mitra insuper Doctorali a Rev. Episcopo & Procancellario Doct. J. TERSERO die 15 Junii An. 1660 accepta. In Conventu Holmiæ ad mandatum Regiæ Majestatis An. 1663 convocato, *Alanus* una cum aliis Doctissimis in Patria Theologis fuit delectus, qui cum his in dogmata, ab Episcopo TERSERO proposita, inquireret, atque de his sententiam Orthodoxiæ congruam ferret. Præterea Consulatam Academicam bina vice, annis scil. 1647 & 1652 gesit *Alanus*, die 19 Junii An. 1661 promotionem quoque Doctoralem Theologicam instituens. Conjugem duxit ELISABETHAM, *Nicolai* Consulis Neocopiensis filiam, quæ in pignus mutui amoris tredecim ipsi peperit liberos, septem filios & sex filias. Ipse denique vitam, ex commodo Patriæ & Academiæ bene transactam, die 15 Junii An. 1664 cum placida morte commutavit (a). Sequentia, Aboæ impressa, reliquit eruditionis specimina: 1:o Disput. Synodalem de Sacræ Coenæ mutilatione, Conjugio Sacerdotum, & misæ Sacrificio,

An 1641 Holmiæ quidem impresam, sed Aboæ An. 1642 ventilatam, Resp. *Laurentio Petri & Erico Pauli Ketarenio*, in 4:o.

2:o Disput. pro Art. XI Libr. Concord. de æterna Filiorum Dei prædestinatione, pro gradu in Theologia, Resp. *Petr. Laurbeckio*, 1660 in 4:o.

3:o Præter has suo sub præsidio prodierunt disertationes XII in Artic. August. Confessionis, & IX in Artic. Libri Concordiæ, in 4:o. (Cfr. LIDÉN l. c. p. 15 seqq, ubi reliquæ etjam XIX suo sub præsidio editæ enumerantur Disertationes; quibus has addere licet IV: 1. De stellis. *Bergerus Joh. Maderus Smol.* 1½, a. 1645, 4:o. 2. De subjecto & adjuncto. *Pet. Bergius, Suderm.* 1649, 4:o. 3. De stellis. *Barthold. J. Lacmannus* 2. a. 1648. 4:o. 4. in Cap. I. & II. Hofæ de promissione multiplicis gratiæ in N. Testamento, p. 180, Resp. *Jo. Georgii Alano.* a. 1663. 4:o P.)

Habemus insuper sequentes Conciones Funebres ab ipso habitas & publici juris factas:

1:o In AGNETAM *Eliæ filiam HOLMIAM*, Acad. Aboënsis Bibliothecarii *Axeli KEMPE* conjugem, ex *Libr. Sap. IV. 14. Et Hårligt Tröstebalsam* 1656. in 4:o.

2:o In Quæstorem *BALTHASAREM WERNLE* ex *Psal. LXXII. 17. Ålderdomens Staf och Krona*, 1657 in 4:o.

3:o In *GIESLAM Johannis filiam*, Senatoris Urbici Aboënsis *Johannis HÖRNICKS* Conjugem, ex *Psal. XXV. 15 - 18. De Gadfruktigas Suckan och bön i sin Jämmer*, 1659 in 4:o. Chri-

4:o In Nob. INGEBURGIN BEURREAM,
Dominam in *Halkilax*, Judicis Territorialis D:ni
Christiani ROSENCRANZII conjugem, ex Apoc.
VII: 13 ----- 17. *De Christtrognas Saliga tilstånd*
1660 in 4:o.

5:o, In Mercatorem Aboënssem JOACHIMUM
SCHULTZ, ex *Psal. XCI: 14---* 16. *Guds nådiga*
bistånd i högsta nöden, 1662 in 4:o.

Denique Commentarium in *Hoseam*, cujus quo-
que pars non exigua est excusa, sed propter Aucto-
ris mortem non absoluta, 1660 in 4:o.

X:o Mag. NICOLAUS *Laurentii* NYCOPEN-
SIS (a), Nykopia - Sudermannus. Literas primum
Strengnesiæ & Upsaliæ hausit; inde Dorpatum trans-
iit, ubi laurea ornatus fuit Magisterii. Deinde ju-
ventutem scholasticam Nycopiæ instituit, ea diligen-
tia, ut paullo post Eloquentiæ Lector in Gymna-
sio Strengnesensi constitueretur; unde d. 19 Martii
1640 ad Logices & Poëseos Professionem in nova
Academia Aboënsi fuit vocatus. Anno 1650 Theo-
logiæ Profesor ibidem denominatus, quod tamen
munus non antequam vere anni 1652 adiit, curam-
que Ecclesiæ in Sagu simul nactus est. Bis Rector
Academici fuit, annis nempe 1648 & 1656, ac a. 1650
d. 2 Maji honorum Magisterialium distributor. Tan-
dem die 12 Maji a. 1658 Episcopus Wiburgensis con-
stituitur, cui muneri ad finem vitæ præfuit, e qua
discessit a. 1664 (b) — (Seriem XXVI Disfertatio-

num Academicarum Aboæ ejus sub præsidio editarum exhibet LIDÉN l. c. p. 138 sqq. Quibus addere licet XXVII:m, *De Causâ Efficiente*, quam pro Gradu defendit *Petrus Jonæ Hellenius*, Arosia Westmannus, a. 1643, Plag. 1½, 4:o. P.)

- a) Perhibet quidem Rev. RHYZELIUS (Episcop. P. II. p. 55) etiam cognominatum fuisse *Malmenium*; sed qua fide, nos latet. Nec enim in Dissertationibus Academicis suo sub præsidio editis, nec in Actis Consistorii Academici illud ei cognomen additur. SCHEFFERUS autem in *Svec. Litter.* p. 331 commemorat *Nicolaum Laurentii Malmenium*, Eloquentiæ primum & deinde Theologiæ in Collegio Strengnesensi Lectorem, postmodum Pastorem Ecclesiæ Aspö. factum, cum nostro haud confundendum; fuit is Upsaliæ Philosophiæ Magister creatus (Cfr. de eo N. AURELII *Srengnäs. Stifts. Herda. Minne* 1 D. p. 4).
- b) (Docente RHYZELIO *Episcoposc.* P. II. p. 55, ubi Diploma Regium quo successori suo idem munus demandatum fuit, die 30 Aug. 1664 datum esse aserit. Sed gratulationi, quam *Erbicæ M. Axellii Kempe* noster præmisit, (Edit. III. Ab. 1673, 12:o) eum anno demum 1668 obiisse, adponitur. P.) — In hunc Episcopum Concionem funebrem habuit *Samuel Reuter*, de vita ejus porro consulendus.

XI:o, Mag. JOHANNES *Elai* TERSERUS, Dalekarlus; Natales debuit Patri Mag. *Elao Engelberti*, Pastori ac Præposito Ecclesiæ in Lexand, Matr. *Margaretæ*, quæ filia fuit *Johannis Laurentii*, Pastoris Ecclesiæ Sâbro Angermanniæ. Frater itaque ger.

germanus fuit Episcopi *Joannis Elai Terferi*, sed ingenio ab hoc diversus. Natus a. 1612. Studiis quidem haud infelicem, præcipue humanioribus, operam impendit; suamque in illis cognitionem augendi cura ductus, postquam elementis literarum in Schola & Gymnasio Arosiensi haustis, Upsaliæ primum & deinde Dorpati diligenter incubuisset, Academias quasdam Germanicas & Belgicas, ubi præstantissimi ea tempestate Oratores florebant, adiit; sed nullum, quantum constat, publicum eruditionis suæ edidit specimen. Quamobrem credere par est, eum celebritati & auctoritati fratris sui inprimis debuisse, quod a. 1640 ad Eloquentiæ Professionem in Academia Aboënsi vocaretur. In solenni Promotionis Magisterialis actu, die 4 Maji 1647 habito, pro dignitate muneris ordine quidem primus fuit, sed absentis partes alii ex condidatis agendæ erant demandatæ. Cum vero spem de se conceptam minus impleret, spartam sibi demandatam (cui cæterum haud fuisse imparem Collegæ sui testabantur) non satis diligenter ornans (a), vitamque degens minus probatam, ceu ex Actis Consistorii Academici colligitur; in gravem reprehensionem, inprimis ProCancellarii incurrit. Res angusta domi & valetudo infirmior, non sine sua culpa contractæ, ac minus prudenter feliciterque iantum matrimonium (a. 1647, cum Anna Jacobi, Sartoris Aboënsis filia, non optimæ, ut videtur frugis, conjunctum) incommoda sua vehementer augebant: quamobrem Rectoris etiam Academici honorem a. 1648 re-

cusare coactus fuit. Tandem die 4 Maji a. 1649 naturæ debitum reddidit (b). Non nisi unam (a Cel. LIDÉN allatam) sub ejus Præsidio hic editam reperimus Dissertationem Academicam.

a) Venia impetrata Hollandiam, libros suos aliasque res necessarias inde apportandi gratia adeundi, per duos annos absuit, ne causa quidem moræ suæ ulla Senatui Academico significata; tandem in excusationem sui attulit, se post reditum in Sveciam gravi morbo decubuisse. Cæterum, cum ob frequentiore[m] M. *Johannis Dalekarli*, Juris Profesoris, absentiam et in locis transmarinis (jussu Regio intercedente) moram, M. *Michaëli Wexionio* ejus partes hic interim administrandæ fuissent demandatæ, atque ille Historiæ quoque docendæ tempus sibi non superesse docuisset, prælectiones Historicas publice habendi onus in se derivari, approbante senatu Academico, noster passus est *Terferus*, nec male, una cum proprio officio aliquamdiu sustinuit. (b) De hoc viro pluscula, minus sibi faventia, legi possunt in vita Fratris sui, Episcopi *Terferi*, a Cel. Theol. Prof. & D. JACOBO TENGSTROM edita, p. 170 not. (*) P.

Hi Undecim Profesores, quorum vitas hætenus breviter descripsimus, simul omnes (præter *Achrelium*) d. 19 Martii a. 1640 diplomatibus Regiis, antequam inaugurata esset Academia Aboënsis, suis præfecti sunt muneribus.

XII:o, Mag. SAMUEL *Georgii* HARTMAN, Helfsingforsia-Nylandus. Quo anno ac quibus parentibus natus sit, indagere non potui. Postquam vero pri-

prima tirocinia in scholis Helsingforsensi & Aboënsi deposuisset, in superioribus bonarum artium officinis studia sua continuaturum, in Germaniam abiisse reperimus; unde reversus, cum tenuiore premeretur fortuna, primum in domo Ill. *Broderi Andreæ* (Rålamb) filios ejus instituit, deinde a. 1640 nova Aboæ Academia condita, munus Adjuncti in Facultate Philosophica ei offerebatur; cumque Musicæ esset artis peritus, simul Rector Cantus in Schola Aboënsi fuit constitutus, cui Scholæ non multo post ut Rector præficiebatur. Editis deinde consuetis eruditionis specimenibus, die 4 Maji a. 1643 in solenni promotione (in nostra hac Academia prima) honores obtinuit Magisteriales, locum inter Candidatos primarium obtinens. A. 1649 vacuæ per mortem *Terseri* Professioni Eloquentiæ, commendante Senatu Academico fuit admotus; quam a. 1650 in Decembri adiit, cuique officium Poësin quoque docendi, litteris Ill. Cancellarii d. 14 Maji 1651 datis, fuit conjunctum. Accesit ei cura Pastoris Ecclesiæ Lundo. In Synodo Cleri Aboënsis a. 1651 Præsidis functus est officio. Anno jam 1653, mense Junii, terrestrem deposuit vitam, plures ex uxore sua *Justina Olavi* (quæ biennio post, illa quoque obiit) liberos relinquens impuberes. Diligenter muneri suo præfuisse, credi par est; licet Eloquentiæ studio præcipuam olim non dicasse operam, Episc. **TERSERUS** asseruerit. Cfr. **TENGSTRÖM** in hujus vita p. 47 not.

Scripti-

Scriptiunculæ suæ (præter Disertationem Gradua-
 lelem, Præside *Mich. Wexionio* editam, de qua vid.
 LIDÉN l. c. Sect. III p. 218, cuique adnexa reperit-
 tur *Votiva Clausula qua Magisterialis Promotionis a-
 ctum claudebat*) nobis innotuerunt sequentes:

Trivialis Præceptor bonus, in Marci Pauli Björ-
 neburgensis, Philosophiæ Candidati, ad dictæ Scho-
 læ Conrektoratum introductione obiter quasi & bre-
 viter delineatus. Ab. 1644. 4:o.

Pensum Morale Trimestre, ex probatis auctori-
 bus in usum Scholæ Cathedralis Aboënsis erectum
 1646. 8:o.

Disputationum Synodaliū in Confessionis Au-
 gust. Articulis Secunda, de peccato Originali, Resp.
 Joan. Bahn, Joan. Mathiæ & Carolo Petri; impres-
 sa Ab. 1650, 4:o, ventilata 1651.

S. D. G.